

Čís. 17282.

Nevzdal-li se vnucený správce svého úřadu, nemůže z příčin v jeho osobě vzniklých, na př. pro nemoc, oddalovati předložení konečného účtu o vnucené správě; exekuční soud může v takovém případě přikázati znalci, aby účet sestavil na náklad a nebezpečí prodlévajícího vnuceného správce.

Ustanovení, § 115, odst. 3, ex. ř. nerozlišuje mezi prodlením objektivním a subjektivním.

Exekučnímu soudu je ponecháno, aby při stanovení odměny vnuceného správce posoudil, bylo-li přibrání odborné síly k sestavení účtu účelné a nutné.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1939, R I 141/39.)

Usnesením z 12. března 1938 uložil exekuční soud vnucenému správci Otakaru M., aby odevzdal spravovaný podnik povinnému, a kromě dalších opatření mu uložil, aby do jednoho měsíce od doručení usnesení podal svůj závěrečný účet, při čemž vnuceného správce zmocnil, aby na svůj náklad a nebezpečí přibral k svému vyúčtování znalce a dvě pomocné síly. Poněvadž vnucený správce tomuto příkazu nevyhověl, uložil mu soud usnesením z 13. července 1938, aby podal účet do 1. srpna 1938 a aby podle § 115 ex. ř. zaplatil pořádkový trest 100 Kč, a pohrozil mu dalším trestem. Vnucený správce se podáním z 9. srpna 1938 doloženým lékařským vysvědčením městského okresního lékaře MUDr. Otakara L. domáhal, aby mu byly uložené pokuty prominuty, aby byl další postup podle § 115 ex. ř. proti němu zastaven a aby byl účet pořízen znalcem soudem stanoveným bez jeho újmy na odměnu a nikoliv na jeho náklad a nebezpečí. Exekuční soud usnesením z 27. října 1938 rozhodl, že upouští od zjednání účtu vnucené správy postupem proti vnucenému správci podle § 115 ex. ř. a že mu promíjí dosud uložené pořádkové tresty, že dále po pravoplatnosti tohoto usnesení bude ustanoven znalec, aby sdělal správní účet na místě správce, nikoliv však na jeho náklad a nebezpečí, nýbrž na náklad a nebezpečí vymáhajících věřitelů v poměru jejich vymáhaných pohledávek, že za tím účelem bude po pravoplatnosti tohoto usnesení uloženo vymáhajícím věřitelům složití zálohu na znalce 10.000 Kč podle poměru vymáhaných pohledávek. Rekursní soud k rekursu vymáhajících věřitelů v otázce, o niž tu jde, zrušil napadené usnesení. Důvody: Jest ovšem pravda, že vnucený správce trpí těžkou chorobou, která mu dle lékařského vysvědčení z 8. srpna 1938, nemá-li se ohroziti jeho zdraví a nebezpečí ztráty druhého oka, zabraňuje vykonávati písemné práce a toto oko vůbec namáhati, avšak pouze to může býti sice důvodem zproštění vnuceného správce pokut uložených mu podle § 115 ex. ř., avšak nemůže jej osvobodovati od povinnosti a odpovědnosti za dřívější jeho postup a složení konečného vyúčtování. Jak z vývodů Neumann-Lichtblauova

Komentáře k ex. ř. I, str. 432, plyne, ani smrt vnuceného správce neosvobozuje dědice od povinnosti složení účtu a jestliže vnucený správce byl zbaven svéprávnosti a zřízen mu opatrovník, jest zákonnou povinností opatrovníka, aby složil účet za vnucené správy. § 115 ex. ř. v posledním odstavci nerozlišuje mezi vnuceným správcem, jenž úmyslně obmeškává splnění svoji zákonnou povinnost, a mezi tím, jenž z různých důvodů není s to, aby účet předložil. Poslední věta III. odstavce řečeného paragrafu ponechává soudu na vůli, aby své rozhodnutí přizpůsobil potřebě případu, což vysvětluje zejména z ustanovení, že soud může zříditi osobu, ať již soudní, nebo znalce, která by na náklad prodlévajícího vnuceného správce sdělala účet, lze-li od toho podle stavu věci očekávati úspěch. Nejinak je tomu i v souzeném případě, kde vnucený správce trpí těžkou chorobou, takže nelze mluvíti o nějaké svévoli, která by zasloužila potrestání, avšak nemůže jej zbaviti povinnosti složení účtu. Není-li však vnucený správce osobně schopen sestaviti účet a přísahami doložiti, může se tak státi buď soudním úředníkem nebo ještě lépe znalcem, když v souzeném případě jde o podnik tak značného rozsahu s velkým ročním obratem a když od doby zavedení vnuceného správce k předložení účtu vůbec nedošlo. Povinnost hraditi náklady znalce a přibrání pomocných sil, uzná-li exekuční soud jejich přibrání za nutné, nelze však přesouvat na vymáhajícího věřitele, neboť jest zákonnou osobní povinností vnuceného správce, aby účet sdělal. Prvý soud tudíž pochybil, jestliže přesouvá povinnost hraditi náklady se zřízením účtu spojené na vymáhajícího věřitele. Bylo proto napadené usnesení zrušeno a věc vrácena prvému soudu, aby, řídě se dle § 499 c. ř. s. a § 78 ex. ř. tímto právním názorem, dle potřeby případu znovu ve věci rozhodl. Prvý soud bude musiti míti zřetel k tomu, aby náklady se zřízením účtu spojené byly uhrazeny z odměny vnuceného správce.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu vnuceného správce.

D ů v o d y:

Ježto dovolací stěžovatel ve své funkci jako vnucený správce je dotčen napadeným usnesením, jest mu přiznati legitimaci k dovolacímu rekursu. Dovolací rekurs jeho pak je přípustný, poněvadž rekursní soud, zrušiv usnesení exekučního soudu, aniž nařídil nějaké doplnění řízení, změnil v podstatě ono usnesení, vysloviv právní názor, vízící exekuční soud ve výkladu ustanovení § 115 ex. ř. (§ 78 ex. ř. a § 527, odst. 2, c. ř. s.).

Stěžuje si však ve věci neprávem. Podle § 115 ex. ř. je vnucený správce povinen složiti každoročně účet exekučnímu soudu a nadto ještě účet po skončení správy, která bez tohoto předložení a vyřízení konečného účtu není vlastně ukončena, což je důsledkem jeho funkce vnuceného správce. Prodlévá-li správce v tomto předložení účtu, jest jej k tomu poháněti pořádkovými tresty anebo srážkami z odměny. Mimo to může soud, lze-li od toho podle povahy věci očekávati úspěch, přikázati soudnímu úředníku anebo jinému znalci účetnictví, aby účet ten sestavil na

náklad a nebezpečnosti prodlévajícího vnuceného správce. Na tomto zákonném ustanovení založil rekursní soud své rozhodnutí, a to právem. Vzhledem k tomu, že vnucený správce nemůže osobně podatí pro svou chorobu konečný účet z vnucené správy a povinnosti k předložení účtu zproštěn býti nemůže, může podle povahy věci míti dotčené opatření úspěch potud, že od roku 1934 vedená vnucená správa rozsáhlého podniku dlužníková s velkým ročním obratem bude moci býti konečně skončena vyřízením tohoto konečného účtu vnuceného správce. Neboť nelze zajisté s účtem a ukončením správy vyčkávatí, až se snad vnucený správce uzdraví, když exekuce vnucenou správou jest již usnesením exekučního soudu zastavena. Bylo povinností vnuceného správce zavčas pamatovati na přípravy k předložení účtu již od začátku správy, šlo-li o podnik toho rozsahu; v případě choroby měl se vzdáti zavčas svého úřadu pro nezpůsobilost k němu. Jakmile si však dovolací stěžovatel úřad vnuceného správce ponechal, nemůže z příčin v jeho osobě vzniklých oddalovati předložení účtu, je v prodlení s jeho předložením a exekuční soud musí právem naléhati na předložení účtu. Shora uvedené, rekursním soudem úvaze exekučního soudu ponechané opatření jest účelné a v souhlasu se vzpomenutým předpisem zákona (§ 115, odst. 3, ex. ř.), které nečiní rozdíl mezi prodlením objektivním a subjektivním. Ostatně jest stále ještě zatím ponecháno dovolacímu stěžovateli na vůli, — než exekuční soud učiní rekursním soudem doporučené rozhodnutí — aby konečný účet předložil sám exekučnímu soudu. Tomu také bude při vyřízení účtu vnuceného správce ponecháno, aby při stanovení odměny dovolacímu stěžovateli posoudil, zda vzhledem k obtížnosti účtu možné přibrání odborné síly k jeho sestavení bylo účelné a nutné.

Čís. 17283.

Nabyli-li příklep právní moci před účinností vlád. nař. č. 313/1938 Sb. z. a n., není třeba souhlasu okresního úřadu pro ty úkony v dražebním řízení (vydání odevzdací listiny při exekuci podle § 352 ex. ř.), jež jsou jen důsledkem příklepu, třebas k nim dojde za účinnosti dotč. vládního nařízení.

Podle § 3, odst. 2, řeč. vládního nařízení rozhoduje jen doba příklepu, nikoli doba nabytí vlastnictví.

S hlediska § 9 vlád. nař. č. 218/1938 Sb. z. a n. není při smluvním zcizení nemovitosti rozhodující doba nabytí vlastnictví, nýbrž doba vzniku právního titulu k nabytí vlastnictví.

(Rozh. ze dne 18. dubna 1939, R II 56/39.)

V dražebním řízení podle § 352 ex. ř. zažádala vydražitelka, aby jí byla vydána odevzdací listina k nemovitostem vydraženým dne 14. listopadu 1938, tvrdíc, že doplatila na nejvyšší podání podle dohody